

Flickor och pojkar som utsätts för hedersförtryck

Författare: Lara Luebi
Handledare: Alexander Platon

Abstract

Honor-related violence and oppression are ongoing issues in Sweden. This essay analyzes the question: How employees in organisation and social pedagogues work with honor-related issues. This essay sheds light on sociological aspects in cooperation with honor-related oppression. Honor, culture and tradition as theory and also previous research about honor-related issues in social service. This essay contains a qualitative method with a semi-structured interview to get an answer to the questions: How does an employee in organisation Freezone work to prevent honor-related oppression? How does a social pedagogue work in school to prevent honor-related oppression? How does a social pedagogue work to prevent honor related oppression with the risk assessment method Patriark.

The results showed that there is a difference in honor-related help and contribution between the genders, and that there is a difference in the honor-related work of the three employees. The results also showed that there is a neglect when it comes to boys' situations to honor-related oppression and also for girls who don't have domestic violence at home.

Keywords: Honor-related oppression, sociology, culture, tradition, gender, collective, organisations.

TACK

Vill främst tacka mina respondenter som gjorde detta arbetet möjligt. Utan er hade detta arbetet inte blivit lika bra och jag uppskattar att ni gav mig er tid och kunskap. Framför allt alla era tips om litteratur och dokumentärer.

Vill även ge ett stort tack till min handledare Alexander Platon för att ha stöttat mig under arbetets gång. Ditt stöd och dina upplyftande ord har lyckats få mig att hålla motivationen på topp hela vägen.

Tack till fantastiska korrekturläsare Erik Svärd och Sanndi Luebi som tog sig tid för detta.

Stort tack alla!!

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Tidigare forskning	4
3. Bakgrund	5
3.1 Definitioner av begrepp	6
3.2 Hedersförtryck	6
3.3 Heder	7
3.4 Sociologiskt perspektiv- Mekanisk och organisk solidaritet.	7
3.6 Mäns och kvinnors roller	8
3.7 Socialtjänsten	9
4. Syfte & Frågeställning	11
5.1 Urvalsgrupp	12
5.3 Etiska aspekter	13
5.4 Reliabilitet och validitet kring intervju	13
6. Resultat	14
6.1 Socialpedagog i skolan	14
6.2 Freezone medarbetare	15
6.3 Patriark medarbetare	16
6.4 Hjälps & Insatser inom heder	17
6.5. Skillnad bland tjejer och killar	19
7. Diskussion & Analys	20
7.1 Resultat och tidigare presenterad forskning	21
7.2 Diskussion om skillnad på hjälp och insatser bland könen	22
7.3 Diskussion om de kollektiva & sociologiska aspekten	23
7.4 Reflektion av metodval	24
7.5 Slutsats & förslag på fortsatta studier	24
8. Källförteckning	26
Bilaga 1	28
Bilaga 2.	29
Bilaga 3.	30

1. Inledning

Hedersrelaterat våld och förtryck är en pågående problematik i Sverige. Det har introducerats en ny form av hedersideologi som inte stämmer överens med mänskliga rättigheter eller demokratin vi har i Sverige. Ideologin handlar om att bevara en släkt eller familjs heder genom att kontrollera kvinnliga familjemedlemmars sexualitet och kroppar. Att vara oskuld som kvinna innan äktenskap försäkrar släkten att behålla hedern men det är bara ett av flera faktorer (Grutzky & Åberg 2013, s 9).

2. Tidigare forskning

Det finns lite forskningsmaterial om hedersrelaterad våld och förtryck på grund av att det fortfarande är nytt i det svenska samhället. Forskningen belyser om hedersrelaterad problematik från socialtjänstens perspektiv.

Astrid Schlytter är en forskare vid institution för socialt arbete. Hon har tillsammans med kunskapscentrum för socialtjänsten skapat ett samarbete för att öka kunskap inom socialtjänstens frågor som berör hedersrelaterade frågor kring unga flickor (Schlytter, Linell 2008:2 s3).

Denna forskningsrapport är en rättsociologisk studie som publicerades 2008 (Schlytter, Linell 2008:2 s33). Forskningsrapportens empiriska underlag är domar och utredningar i ärenden från socialtjänsten. Det är en forskningsstudie som inte är individualiserad utan inriktar sig mer på grupper (ibid), vilket betyder att det kan se olika ut för olika individer i grupperna. Denna forskningsrapport valde att specificera åldersspannet till 13 åriga flickor. De valde även att avgränsa forskningen på enbart flickor eftersom det sällan är fallet att pojkar omhändertas på grund av hedersrelaterad problematik (ibid). Forskarnas bedömning är att det empiriska materialet visar att socialtjänsten hade mindre kunskap om hedersrelaterade problem jämfört med andra vanligt förekommande sociala problem.

Det visade även att trovärdigheten hos hedersrelaterad problematik bland flickor granskades och ifrågasattes mer än de andra flickorna utan hedersproblematik (Schlytter och Linell 2008:2 s92).

Socialtjänsten beskriver inte våldet som hedersrelaterat i vissa ärenden och den kollektiva aspekten att det kan finnas flera förövare lyfts inte fram. Syskonen till offren tas inte upp trots att de också kan vara utsatta för våld eller själva vara förövare. Handlingsplaner används inte och riskbedömning om hedersrelaterad våld fanns inte (Schlytter och Linell 2008:2 s71) .

3. Bakgrund

“Oavsett vilken kulturell bakgrund man har bör det vara en självklarhet för varje ung kvinna att både få ha sin familj och det liv man önskar sig. Men tyvärr är det ingen självklarhet för många tjejer. Och jag hoppas att ni inte vänder dem ryggen, att ni inte blundar för dem”

Citat från Fadime Sahindal tal i riksdagen 20/11 2001 - hämtningsdatum 25/3 2021

Fadime Sahindal blev mördad av sin pappa Januari 2002. Hon lyfte upp hedersproblematik som pågick i hennes liv till myndigheterna, men det som gör henne viktig än idag är hennes frihetskamp mot hedersrelaterad våld och förtryck (Schlytter 2004, 10). Fadime Sahindal blev som många andra berövad sitt liv på grund av heder. Hennes far ansåg att hon hade vanhedrat släkten och hedern återställdes efter hennes död. Många lever idag precis som Fadime gjorde, under hot och förtryck. Detta har gjort att riksdagen har fattat beslut om hårdare lagar inom detta(Sveriges riksdag 2020). Socialtjänsten får sina befogenheter genom lagstiftningen som Riksdagen stiftar (Schlytter 2004, 61).

Många organisationer har med tiden byggts upp för att hjälpa unga människor som lever under dessa omständigheter. Arbetet belyser hur vardagen ser ut för två socialpedagoger och en forskare som arbetar med hedersproblematik. Texten kommer utreda respondenternas metoder och arbetsplatser för att öka förståelsen för insatser mot hedersproblematik.

3.1 Definitioner av begrepp

LVU- *Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga*. Insatser med tvångsomhändertagande (lagen.nu 1990:52)

SOL- förkortning på *Socialtjänstlag*. Frivilliga insatser (lagen.nu 2001: 453)

Freezone- *Ideell organisation för att hjälpa unga att få möjlighet att växa och utvecklas samt göra sina egna livsval* (Freezone, 2021)

Patriark- *En vägledning för bedömning och hantering av risk för hedersrelaterad våld*(Socialstyrelsen 2018)

Resursteam Heder- *Råd och stödsamtal för unga med hedersproblematik* (*Malmö.se/kriscentrum*)

KIBB- *Kognitiv integrerad behandling vid barnmisshandel*. Behandlingsmodell för familjer (Socialstyrelsen 2019)

3.2 Hedersförtryck

Hedersförtryck liknar mäns våld mot kvinnor(Grutzky & Åberg 2013, s 27). Generellt grundar sig förtrycket i kön, makt, sexualitet och kulturella föreställningar. Kontrollen av hedersförtryckta flickor kan till exempel vara begränsningar i deras vardag, hot om våld och vissa fall till och med dödligt våld. Det brukar vara flera förövare som kan vara både man och kvinna. Till skillnad från mäns våld mot kvinnor där det oftast är ens partner som brukar utöva hot och våld, är hedersrelaterad våld och förtryck oftast utövat av förövarna i familjen och släkten (ibid).

Mäns våld mot kvinnor	Hedersvåld
Individuellt utfört	Kollektivt planerat/utfört
Kollektivt fördömt	Kollektivt sanktionerat

Tabell från boken Grutzky, & Åberg (2013). *Heder och samvete: en bok om hederskultur i Sverige som förklarar utförligt skillnaden med mäns våld mot kvinnor och hedersvåld*.

3.3 Heder

Heder är ett begrepp som betyder att vara hederlig. Det innebär att omgivningen litar på en och följer samhällets normer (Grutzky & Åberg 2013, s 27). Astrid Schlytter menar att det inte finns heder i hederskulturen. Hederskultur handlar istället framförallt om normer som styr relationer (Schlytter 2004, s 24). Anledningen till att man nämner heder i samband med strukturellt förtryck är på grund av att förövarna samt offren ofta talar om att heder är drivkraften till hedersrelaterad våld och förtryck (Grutzky & Åberg 2013, s 27).

3.4 Sociologiskt perspektiv- Mekanisk och organisk solidaritet.

Emile Durkheim gjorde om filosofiska frågor till sociologiska, han såg sociologi som en ny vetenskap och han menade på att religion, äktenskap och skilsmässa samt samhällsklass påverkade självmordsstatistiken. Han såg även att det fanns regelbundna mönster i olika länder och att de borde förklaras sociologiskt snarare än psykologiskt (Giddens & Sutton 2014, s34).

Durkheim såg även att nya typer av solidaritet uppkom av den industriella utvecklingen. Solidaritet är en sammanhållning bland människor i grupp eller klass. När samhället förändras skapar detta nya sätt att se på moral och värderingar. Problematiken i en förändring som går snabbt är att man hinner inte hitta nya värderingar att etablera. Detta skapar en slags anomie som Durkheim menar att individen får en känsla av vilshenhet, rädsla och hopplöshet.

Durkheim delade upp mekanisk och organisk solidaritet som förklaring till det traditionella och moderna samhället. Mekanisk solidaritet kännetecknas av äldre kulturer med låg arbetsdelning. Man har samma sysselsättning och har gemensamma kopplingar som erfarenheter och övertygelser (ibid: 34). Organisk solidaritet kännetecknas av att arbetsdelningen blir större. Människor blir bundna av varandra genom utbyte av varor och tjänster som andra yrkesgrupper har, vilket medför att man blir ömsesidigt ekonomiskt beroende, som gör att individualism ökar. (ibid:57).

Durkheims funderade på hur det industriella samhället skulle hålla samman när individualism ökar (Giddens & Sutton 2014, 58). Hedersrelaterad våld och förtryck uppkommer i samhällen där staten inte erbjuder ett socialt skyddsnät (Hannsson 2010, s 43,44). Människor lever kvar i det som Durkheim menar är en mekaniska solidaritet även om dem förflyttas till ett land som är organiskt. Detta är för att behålla samhörighet, för att inte skapa anomi som Durkheim förklarade (Giddens & Sutton 2014, s34).

3.5 Kultur & Tradition

Hedersrelaterad våld och förtryck uppkommer i olika kulturer och traditioner. Det kan bero på att många olika länder har ett samhälle där staten inte kan skydda sina medborgare. Detta gör att människor söker sig till varandra och blir beroende av varandra. Detta gör att man skapar sin egen säkerhet och välstånd. I grunden handlar det om överlevnad och att man försöker skapa social, ekonomisk och känslomässig trygghet. Detta skapar egna regler och kollektivet i gruppen dominerar individen (Hannsson 2010, s 43,44).

Stoltheten är oerhört viktig för människor i ett samhälle där staten inte skyddar sina medborgare. Varje individ blir i ett sådant samhälle istället en representant för sin grupp. Kontrollen blir starkare och utövas av alla tillsammans genom att bevaka varandra. Tecken på sådana slutna grupper är att man oftast gifter sig inom gruppen och detta gäller alla oavsett kön. Men det finns skillnad på män och kvinnor i detta avseende. Männen uppfostras för att bevaka kvinnorna och har högre värde. Hedersrelaterad våld och förtryck finns i olika länder världen över med olika kulturer och traditioner (ibid: 43,44).

3.6 Mäns och kvinnors roller

“Män som inte förmår kontrollera kvinnorna går det inte längre att lita på”

“Ansvaret för barnen innebär att om kvinnan inte lyckas med uppfostran, kan hon själv bli anklagad”

Citat från boken Grutzky & Åberg (2013 s 48,44). *Heder och samvete: en bok om hederskultur i Sverige.*

Att följa regler inom hederskoden finns för både män och kvinnor. Det är olika uppdelningar för både mannen och kvinnan. Mannen är den som ska ta hand om familjen ekonomiskt och

fatta olika beslut medan det ser annorlunda ut för kvinnorna. Kvinnan tar ansvar för hemmet och uppfostran av barnen. Hon bär ansvaret om barnen inte följer reglerna (Grutzky & Åberg 2013, s44). De uppfostras att agera på ett kontrollerat sätt sedan barnsben för att föra vidare kulturen och värderingarna i familjen. Förväntningar på männen är att de ska bevaka kvinnornas beteende och se till att bevara hedern genom att behålla ett gott rykte (ibid). Denna typ av uppfostran medför en utsatthet för männen som växer upp i det svenska samhället med hederskulturen. Detta kan skapa ett dubbelliv hos dessa män som faller offer för hederskulturen. Dem följer normer och traditioner framför familjen men utanför detta lever de ett annat liv. Att leva med en dubbel uppsättning av värderingar är svårt. Detta leder ofta till att dem saknar en identitet, vilket medför att många unga pojkar speciellt i segregerade förorter blir utåtagerande när de inte får hjälp av samhället (Hansson 2010,s 47-49).

Enligt boken *Perspektiv på manlighet och heder skriven av Merike Hansson*(2010, 47-49) sviker samhället unga pojkar som inte följer hederskoderna genom att skolan inte agerar. Läraren försöker att kompromissa med föräldrarna genom att de ska visa respekt för familjens kultur och religion. Detta gör att pojkarna får uppfattningen att ingen ser dem eller hör dem. En form av desperation skapas som får dem att förakta samhället men även sin familj. Samhället ser på när dessa unga blir utåtagerande på olika sätt, vissa blir våldsamma, andra kastar sten och bränner bilar men allt man ser dem som är brottslingar. Den värsta tänkbara utgången för pojkar som känner sig identitetslösa är att hamna i kriminella grupper (ibid).

Förväntningarna på flickorna är att man ska vara lydig, inte bestämma över sin sexualitet eller giftermål. Det kan se olika ut för flickorna men likheterna finns. Flickorna blir bevakade när de är ute och i hemmet har de hårda regler om sysslorna. Främst ska de hjälpa till med hushållssysslor och med barnpassning (Schlytter 2004,43). Släktingar kontrollerar vilka kläder flickorna ska ha på sig, att dem inte får skratta högt, vad dem får studera och inte (Grutzky & Åberg 2013, s45). Könnssegregation är också en viktig aspekt. Tjejerna får inte vara med andra killar och om det inleder kärleksrelationer måste de dölja detta för sin säkerhet (Schlytter 2004,s 43-45).

3.7 Socialtjänsten

Socialtjänsten har ansvar för barn och unga som misstänks fara illa i hemmet. På *Lagen.nu* står det under SoL kap 1 och 2 att barnets bästa är viktigt att beakta (socialtjänstlagen, SoL kap1&2). Skola och andra myndigheter som sjukvård och polis har anmälningsplikt till socialtjänsten (Socialtjänstlagen, SoL kap 14). Socialtjänsten kollar först över om de kan hjälpa familjen att ta sig ur sitt problem. Funkar inte det har socialtjänsten befogenhet att intervensera i familjen. Ett sådant tvångsingripande bestäms i lagen om LVU. LVU är lagen om vård och unga och är insatser med tvång och skiljer sig från SoL som är frivilliga insatser (Socialtjänstlagen, kap 6).

“2 § *Vård skall beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas. Lag (2003:406).*” Citat hämtad från lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga från riksdagens hemsida. Denna lag tillämpas mot barn och unga inom hedersrelaterad våld och förtryck. Problematiken som kan uppstå inom LVU är svårt att tillämpa när problemen ligger i hemförhållanden där hedersförtryck är orsaken. Det är lättare om personen i fråga har ett avvikande beteende för att socialnämnden ska kunna omhänderta personen (Schlytter 2004,s 69).

Detta faller under 3 § “ *Vård skall också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende*”Citat hämtad från lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga från riksdagens hemsida.

Det förklaras även i boken *rätten att själv få välja* av Schlytter (2004, 69-70) att ungdomar inom hedersförtryck som utvecklar någon form av självdestruktivitet inte får hjälp av socialtjänsten eftersom lagstiftningen menar på det är ett uttryck för psykisk störning och är psykiatrians ansvar (ibid). Det finns även en uppfattning från ungdomar som tas upp i boken *rätten att få välja själv* av Schlytter (Schlytter 2004,s 97,98) att när skolan gör en orosanmälan så händer det inget för att socialtjänsten vill samtala med föräldrarna för att ta reda på deras uppfattning. Detta skapar ett svagt förtroende för socialtjänsten bland ungdomarna som vill söka hjälp (ibid).

4. Syfte & Frågeställning

Syftet med fördjupningsarbetet är att beskriva vilka insatser och hjälp hedersförtryckta ungdomar får av en socialpedagog i skolan, en anställd från organisationen Freezone och en behandlingspedagog/socialpedagog som jobbar med metoden Patriark.

Syftet är också att få svar på om det finns skillnader på hjälp och insatser riktade mot tjejer jämfört med killar inom hedersförtryck. Syftet med fördjupningsarbetet är inte att ge en uppfattning om hur det är för enskilda unga person i hedersrelaterat förtryck. Syftet är också att fördjupa inom olika begrepp som används i problematiken och arbetet i olika verksamheter som jobbar inom detta. Arbetet kommer använda sig utav begreppen heder, kultur, och tradition.

Arbetet kommer att ha Fadime Sahindal som ett exempel genom att lyfta upp hennes tal och hur hon berörde Sverige med hennes frihetskamp. Debatten om hederskultur ökade i Sverige efter att Fadime blev mördad. Det finns fler liknande fall som Fadime. De är inte mindre värda men Fadimes fall används för att begränsa och koppla till arbetet. Arbetet kommer inte lyfta upp religion på grund av att det är svårt att göra kopplingar mellan religion och hedersrelaterat förtryck och våld.

4.2 Frågeställning

Hur arbetar en anställd inom organisationen Freezone mot hedersförtryck?

Hur arbetar en socialpedagog i skolan mot hedersförtryck?

Hur arbetar en socialpedagog med metoden "Patriark" för att förebygga hedersförtryck?

5. Metod

Detta arbete har använt kvalitativa semistrukturerade intervjuer för att besvara fördjupningsarbetet frågeställning och syfte. Valet för semistrukturerade intervjuer ger möjlighet till att utveckla följdfrågor. Vid alla intervjuer kommer samma frågor användas. Det ska vara öppna frågor vilket gör att respondenten har mer möjlighet att påverka intervjuens innehåll. Det är en fördel att inte ha för många frågor för att det inte ska kännas som ett förhör samt att det ger plats till följdfrågor (Alvehus 2013, s83). Det kommer att vara elva frågor med möjlighet till följdfrågor. Historiskt har man använt sig av kvalitativa metoder länge till skillnad från kvantitativa metoder som uppkom först vid 1990-talet. Den kvalitativa metodens syfte är att sammanställa information, som kallas för empiri. Den informationen man får av kvalitativ metod är känslor, upplevelser och tankar till skillnad från kvantitativ metod som ger svar i form av till exempel antal, ålder och summa (Ahrne & Svensson 2015, s9-10).

5.1 Urvalsgrupp

För att besvara frågeställningen identifierades tre olika respondenter som arbetar med hedersproblematik. En respondent är anställd som socialpedagog på en skola. Arbetsuppgifterna består i att stötta och samtala med elever. Den andra respondenten är anställd i organisationen Freezone. Freezone är en ideell organisation som arbetar med att hjälpa unga att få möjlighet att växa och utvecklas samt göra sina egna livsval (Freezone 2021). Organisationen arbetar för att samhället ska bli fritt från hedersrelaterat förtryck och våld genom att utbilda olika yrkesgrupper som hjälper ungdomar i praktiken. Den sista respondenten arbetar som behandlingspedagog med bedömningsmaterialet patriark. Patriark är en vägledning för bedömning och hantering av risk för hedersrelaterad våld (Socialstyrelsen 2018). Arbetet kommer att undersöka hur dessa tre olika aktörer arbetar kring frågan om hedersförtryck. Anledningen till urvalet är för att kunna besvara frågeställning om vilka insatser som finns inom olika verksamheter.

5.2 Tillvägagångssätt

Den första respondenten hittades via deras hemsida, den andra respondenten via en föreläsning och den tredje via en skola. Det skickades ut mejl till två av respondenterna. Den

tredje kontaktades via telefon. Alla tre respondenterna ville vara med och intervjuades var för sig. De fick informationsbrev och samtyckesblankett. Den första och andra intervjun blev via Zoom, och det är för att respondent 1 och 3 tyckte det var mest lämpligt. Intervjun med Respondent 2 genomfördes på skolan.

5.3 Etiska aspekter

Alla respondenter fick samtyckesblankett som förklarade att intervjun var frivillig och att respondenten kan avbryta när den vill. Informationen kom fram till respondenten om anonymitet och att deras intervju blir transkriberad. Enbart arbetets författare och handledaren skulle ha tillgång till materialet. För att behålla anonymitet framgår inte vilken kommun respondenterna tillhör. Varken ålder eller kön framgår på grund av att anonymiteten ska vara säker.

5.4 Reliabilitet och validitet kring intervju

Enligt boken *handbok i kvalitativa metoder av Arne & Svensson* beskrivs det att det helst ska vara intervjuer med sex till åtta personer för att öka validiteten.

De anser att den enskilda respondentens personliga uppfattningar kan påverka och i en kvalitativ studie ska vara oberoende av detta (Ahrne & Svensson 2015, 44). I detta fall har tre respondenter varit tillräckliga på grund av att det är tre åtskilda anställda med olika perspektiv som kan ge ett generellt sammanhang. Enligt boken *handbok i kvalitativa metoder av Ahrne & Svensson* beskriver att generalisera i en kvalitativ studie inte är irrelevant men att en försiktighet ska se över på grund av att man ska kunna återskapa studien (Ahrne & Svensson 2015, s 29).

Reliabilitet mäter tillförlighet, när det gäller miljö är den svag eftersom respondenterna inte kommer från samma stad. Detta anser i boken *handbok i kvalitativa metoder av Ahrne & Svensson* att man ska se över miljön för en mer korrekt mätbarhet men det är ingen strikt regel att förhålla sig till eftersom man kan använda sig utav teoretiska urval (Ahrne &

Svensson 2015 s 24,25) Förklaring för det teoretiska urvalet är att man ser likheter och olikheter i de olika miljöerna (ibid). Validitet är mätningens relevans och trovärdighet. Det påverkar inte validiteten i detta arbetet eftersom Freezone och Patriark medarbetare inte är beroende av sin ort. Reliabiliteten är mätbar för att man vet vilka yrkesroller respondenterna har och har fått samma frågor under intervjuerna. Reliabiliteten och validiteten är mätbar eftersom man kan återskapa studien och även kunna utveckla vidare.

6. Resultat

I detta kapitel kommer resultatet av intervjuerna att presenteras. Det kommer att redovisas utifrån syfte och frågeställning. Materialet kommer att beskriva första frågeställningen utifrån respondenternas svar om hur deras arbete inom hedersproblematik ser ut. Vilken utbildning de har och vilka erfarenheter de har delat med sig av. Det kommer även att belysa om det finns skillnad på hjälp och insatser för tjejer och killar som är drabbade av hedersförtryck.

6.1 Socialpedagog i skolan

Respondenten 1 jobbar inom en kommunal skola. Respondenten jobbar med elever från förskoleklass till tredje klass. Respondenten har jobbat på samma skola i fyra år. Tidigare hade respondenten jobbat med ensamkommande flyktingar. Respondenten har en Socialpedagogutbildning från Malmö universitet som är på tre år. Respondenten har även motiverande samtals utbildning (MI) som kompetens. Respondenten trivs väldigt bra inom sitt yrke och berättade att hedersproblematik existerar men att det inte är ett stort problem. Respondenten 1 har träffat på några få elever med hedersproblematik och hjälpen som respondent 1 kan erbjuda är följande:

- Soc anmälan
- Tystnadsplikt
- Stödsamtal i skolan
- Resursteam heder

Respondenten berättade att när de görs en orosanmälan kan de rådfråga socialtjänsten först, förekommer det våld gör man en notis om att föräldrarna inte ska veta om orosanmälan.

Förekommer inte våld måste föräldrarna bli kontaktade om en orosanmälan görs. Skolan brukar även kontakta resursteam heder för att få hjälp.

Respondenten berättar att skolan har ett bra samarbete med olika myndigheter. Socialtjänsten, skola och polis samarbetar inom nätverket SSP. Inom nätverket samlas dessa tre aktörer två gånger per termin. Oftast är det kuratorn som är med vid de tillfällena men även respondenten har varit med vid enstaka tillfällen. Diskussionen är om hur skolan upplever området runt skolan. Det finns även trygghetsvandring där elevråds representanterna från varje klass är med och samtalar med polisen om vilka områden som är otrygga. Polisen har även varit i skolan och diskuterat droger med eleverna.

6.2 Freezone medarbetare

Respondent 2 jobbar på Freezone som utbildare. Freezone håller i flera workshops där de bland annat utbildar vuxna som möter ungdomar med hedersproblematik. Freezone har utbildning inom deras metod som är på ett antal dagar och innehåller kunskap om heder, samtalsteknik och metod material. Respondent 2 har en akademisk utbildning från Lunds universitet med ett program som innehåller historia om mellanöstern, kultur och ekonomiska perspektiv. Respondenten berättar att under utbildningen fanns det möjlighet att specialisera sig inom olika områden. Respondent 2 har även läst extra kurser som arabiska, kriminologi, antropologi och har även gått på en forskarutbildning. Respondent 2 fick välja kurser på forskarnivå som handlar om teorier, metod i forskningsarbete. Även ämneskurser inom genus, sexologi och heder. Respondent 2 har även föreläst och jobbat internationellt med Kvinna till kvinna organisationen. Respondent 2 möter inte människor med hedersproblematik i en större utsträckning inom arbetet utan utbildar elever och lärare. Respondent 2 möter utsatta under olika forskningsprojekt vid intervjuer. Respondent 2 berättar att en del kontakter med hedersförtryckta ungdomar som hon har privat kan hålla i sig men att det är inte regelbundna. Det respondent 2 kan erbjuda är följande:

- ☐ Utbildning

- Föreläsning
- Handledning
- Praktiska redskap
- Kartläggning

Respondenten berättar att ibland kan lärarna ta kontakt och be om att få hjälp och råd om en elev utsatt för hedersproblematik. Respondenten har haft kontakt med elever och ibland kan respondenten även hjälpa till med att vara tolk i vissa sammanhang, då en tolk kan vara känsligt för eleven eftersom tolken kanske känner elevens familj. Respondent 2 hanterar kontakten med elever som ber om hjälp genom att tala om för dem att det finns en tystnadsplikt men även en anmälningsplikt. Respondent 2 samarbetar med kommunen kring kartläggning och intervjuer men inte på ett djupgående sätt. Respondenten har även tagit del av handläggning av socialtjänsten och polis på grund av respondentens forskning. Respondent 2 kunde generellt se via detta att myndigheters problematik inom hedersproblem är att de väcker mycket rädsla och osäkerhet. Antingen överreagerar man och generaliserar varenda familj från mellanöstern till att tro att alla har hedersproblematik eller att man inte gör något alls och agerar passivt.

6.3 Patriark medarbetare

Respondent 3 arbetar på ett företag som använder Patriark som riskbedömning. Respondent 3 är behandlingspedagog i grunden och har psykodynamisk terapi steg 1 utbildning. Riskbedömningen är för vuxna som jobbar med skyddade personer och har grundläggande behörighet för att kunna få utöva riskbedömning på människor som är utsatta för hedersvåld. Riskbedömningen kan användas i skolan, socialtjänst och kvinnojour. Respondent 3 utbildar andra i metoderna Sara (mäns våld i relationer) och Patriark (hedersrelaterad våld) runt om i Sverige. Patriark grundades 2008. Respondent 3 föreläser också runt om i Sverige. Patriark är en strukturerad riskbedömning där man bedömer risk för hedersrelaterat våld och där man kollar på faktorer med gärningspersonen eller personerna, och offrets sårbarhetsfaktorer. När man har gjort alla intervjuer och samlat all information så skrivs en riskformulering som

sedan lämnas till socialtjänsten där de bedömer vad personen är i behov av och vilken typ av skydd personen behöver.

Det respondent 3 kan erbjuda som hjälp är:

- Riskbedömning Sara & Patriark
- Handledning
- Utbilda andra för att använda Patriark- riskbedömning
- Föreläsning om Patriark

Respondent 3 möter människor som är utsatta inom hedersrelaterat förtryck och våld på uppdrag av socialtjänsten eller skyddat boende, men främst via socialtjänsten som behöver riskbedömning för personen i fråga. Respondent 3 ger även stöd och handledning till utsatta personer i uppdrag av skyddat boende eller socialtjänsten. Utbildningen är till för människor som har grundläggande behörighet och jobbar inom socialt arbete. Respondent 3 upplever inte några hinder med socialtjänsten, polis eller skola men ett problem kan vara samverkan tillsammans för den utsatta individen.

6.4 Hjälp & Insatser inom heder

“Vissa punkter får de bra stöd med men de beror på vart i landet man bor och vilken socialsekreterare man hamnar hos. De är fortfarande stor skillnad på individnivå på hur man hanterar detta” (Resp2)

Hjälp och insatserna bland respondenterna har likheter men även olikheter. För socialpedagogen i skolan innefattar det att ha anmälningsplikt till socialtjänsten, ha tystnadsplikt till en viss gräns, bara så barnet inte far illa. Hen får hjälp av resursteam heder som hjälper till i krissituationer. Som socialpedagog i skolan erbjuder man samtalstöd och kan ringa till socialtjänsten för frågor och råd. Respondent 2 hjälper inte utsatta människor med hedersproblematik inom sin verksamhet utan ger kunskap till vuxna som senare kommer hjälpa människor med hedersproblematik. Likheten som finns är att respondent 2 möter elever genom sina föreläsningar och det finns kontakt med vissa elever som når ut till respondent 2. Detta är en likhet som respondent 1 och 2 har. Båda har en övergripande generell kontakt med myndigheter. Båda har tystnadsplikt och även anmälningsplikt. Respondent 3 möter utsatta inom hedersrelaterad problematik genom riskbedömning och handledning i form av samtal. Respondent 3 och 2 har likheten att de möter människor som

jobbar inom socialt arbete för att utbilda dem med deras olika metoder. Likheter med respondent 1 och 3 är att båda har en socialpedagogutbildning. Respondent 3 har även jobbat inom skyddat boende och Hvb vilket har medfört att respondent 3 har träffat på hedersrelaterat utsatta människor hos båda könen. Respondent 3 har jobbat med individer inom hvb hem om olika värdegrund bland individer och är en individuell insats.

“De finns inget för att jobba förebyggande för familjer där man kunde undvika situationerna, och i andra änden efter akuta ärenden så finns de inte något bra på hur man kan stötta i ensamheten” (Resp2)

Alla tre respondenter berättade att de ser brist på insatser när det gäller offrets familj. Respondent 1 menar på att skolan kan göra sitt med att lära eleverna om jämlikhet och sunda värderingar men att föräldrarna är dem som uppfostrar sina barn och kan påverka dem. Respondent 2 menar på att man inte jobbar långsiktigt, tex med att återförena offret med familjen i framtiden. Respondent 2 syftar till att i vissa fall krävs det tid för det långsiktiga än att bara fokusera på de kortsiktiga för personen som är drabbad. Respondent 3 berättar att de kortsiktiga och akuta insatserna är de generellt relativt bra på, men att det långsiktiga brister då de inte finns några långsiktiga insatser. Respondent 2 menar på att det blir svårt för offret att från en dag är man med sin familj och nästa är offret i total isolering. Respondent 2 berättar även att i det akuta skedet så är man inte så bra på att stötta offret i sin ensamhet, tex att hamna i en ny eller flera kommuner och hur man ska leva ett helt nytt liv. Respondent 2 berättar även att metoder för familjearbete inte finns för dessa familjer och att detta är en stor brist för att hjälpa familjen.

“Man har ingen aning hur man ska möta familjerna, de finns inga modeller eller metoder man vågar använda. De man brukar använda i andra fall än heder är KIBB som har med barnmisshandel, de kan man inte använda här och de är säkert av goda skäl. Det har jag respekt för men de finns inget annat. “(Resp2)

“Hade de varit en familj på psykisk ohälsa eller missbruk eller någon annan dysfunktionellt i familjen så går socialtjänsten in och omhändertar alla barnen” (Resp 3)

Respondent 2 syftar till att man bara omhändertar ena barnet som sökt hjälp och lämnar kvar de syskonen samt att detta hade aldrig hänt om det var ett annat problem än hedersrelaterat.

Respondent 3 berättar att man ibland kan placera offret i en verksamhet som senare blir som vilken placering som helst och detta kan medföra en fara för offret då de inte är som en annan vanlig placering i ett boende som inte är skyddat.

6.5. Skillnad bland tjejer och killar

Respondent 1 har träffat på elever med hedersproblematik men att denna problematiken inte är övergripande eller regelbunden. Detta förklarades med att elever, specifikt killar inte delar med sig om hedersproblematik på grund av machokulturen som finns. Eleverna kan även vara rädda för att ta emot hjälp och blir oroliga för vad som kan ske hemma om detta lyfts upp. De elever som har haft hedersproblematik har specifikt handlat om olika sexuella läggningar där skolan har behövt agera och hjälpa eleverna. Eleven som blev utsatt på grund av sin sexuella läggningen blir omhändertagen genom LVU. Respondent 1 upplever även att det finns en skillnad bland tjejer och killar, att tjejer som har en bror i familjen inte får samma rättigheter som sin bror. Trots att det är inom samma familj så har brodern i familjen mer möjligheter än system. Att brodern får vara ute längre än system är ett exempel. Skolan försöker jobba mot en jämställdhet mellan könen. De har inte separata toaletter för killar och tjejer utan att det är till för alla, för att öka medvetenhet om att det inte finns någon skillnad. De har diskussioner om jämställdhet med olika övningar i klassrummen och skolgården. Respondent 1 upplever att skolan kan göra sin del men att eleverna kan få en annan bild om jämställdheten hemifrån och att det kan vara en bidragande faktor till problem.

Respondent 2 har kunskap utifrån sitt forskningsarbete och arbete men även egna erfarenheter och uppfattning om skillnad på tjejer och killar. Respondent 2 berättar att problematiken bland tjejer uppmärksammas på grund av deras utsatthet. Killarna uppmärksammas av andra orsaker och det kan vara att man fångar upp dessa killar i kriminalitet och missbruk först. Killar som har en annan sexuell läggning än vad normen accepterar inom hederskultur kan likna utsattheten en tjej går igenom i form av hot och våld. Skillnaden kan även vara att killar inte ser sig själva som utsatta och att vara maskulin och upprätthålla familjens heder samt vakta sin syster är något som förväntas av dem genom deras uppfostran, som dem själva inte valt. Respondent 2 menar på att killar inte pratar om detta med varandra och att många kampanjer är riktade till tjejer och gör att killarna inte får den uppfattningen av samhället.

Respondent 2 delade även med sig att under rättsfall så har man sett att killar som är tillsammans med utsatta tjejer också är utsatta genom att bli misshandlade av tjejens släkting, ibland även mord och att de brottsoffer bland killar inte heller uppmärksammas. Respondent 2 menar på att även om dessa killar som är pojkvänner inte har hederskultur i sina familjer så är dem utsatta av heder. En sak som respondent 2 nämnde var att det finns skillnad med vägen tillbaka efter misstag inom heder bland killar men väldigt sällan bland tjejer eller killar som är inom hbtq. Killarna blir förlåtna för att familjen behöver killarna i en större utsträckning än tjejerna som kommer att tillhöra en annan familj när hon gifter sig. Man ärver killens efternamn och det är killen som kommer ta hand om familjen, och oftast är det att när killen gifter sig bor frun med honom. Det är ett system som gör att killarna blir mer förlåtna inom ramen om heder, att det är en historisk, traditionell och kulturell prägel som har stannat kvar.

Respondent 3 berättar att normerna i grunden i svenska samhället har en skillnad på det manliga könet och kvinnliga. Respondent 3 menar på att man lär sig tidigt hur en pojke ska vara, klä sig och inte gråta och liknande för flickor fast på andra sätt. Heder är också inbyggt i det men att man har andra krav och regler som att du en dag ska bli man och säkerställa hedern. Respondent 3 menar även på att vi missar killarna inom hedersproblematik eftersom man inte träffar på dem förens dem har andra problem som missbruk, psykosociala problem eller kriminell livsstil. Anledningen till att man missar heder i frågan först är enligt respondent 3 att dem lever i dubbla roller. De kan vara förövare och samtidigt förtryckta och att detta blir mer komplext på grund av de dubbla rollerna männen får. De dubbla rollerna som innebär att killen får göra lite hur han vill i början men när det väl gäller så ska han gifta sig med en ärlig kvinna, oskuld kvinna och säkerställa hedern genom att kontrollera syskonen. Respondent 3 påpekade även att hbtq personer eller med annan läggning också är i en utsatthet.

”Om vi tycker att flickor och pojkar har ett mörkertal inom heder så ser vi bara toppen av ett isberg, Det är ännu mer mörkertal bland hbtq personerna” (Resp 3)

Något som alla tre respondenter höll med om var utsattheten bland HBTQ människor kring hedersrelaterad våld och förtryck. Det är något de har stött på och anser är ett problem att lyfta upp på grund av sårbarheten en individ kan ha inom HBTQ eller annan läggning.

7. Diskussion & Analys

I denna avslutande del av arbetet kommer det lyftas fram diskussion om resultatet och tidigare forskning. Vidare kommer metodvalets för- och nackdelar att diskuteras.

7.1 Resultat och tidigare presenterad forskning

Som det tidigare beskrivits i texten finns det väldigt lite forskningsmaterial om hedersrelaterad våld och förtryck och det skapar en begränsning när det kommer till att jämföra empiri med forskning. Detta är på grund av att hedersrelaterad våld och förtryck fortfarande är nytt i det svenska samhället. Den tidigare forskning belyser arbetet socialtjänsten gör. Det kommer jämföras med resultaten av denna studie som inte i första hand fokuserar på socialtjänstens arbete.

Den tidigare forskningen visade att socialtjänsten ifrågasatte flickornas berättelse och trovärdighet. Syskonen glöms bort och lyfts inte upp som potentiella offer för våld. Detta kan jämföras med det som respondent 1 berättar om att många elever är rädda för att föräldrarna ska kontaktas om de berättar om sin situation. Respondent 1 menar att större hänsyn bör tas till den rädsla som finns hos eleverna som utsätts för hedersförtryck. Det är enligt respondenten viktigt att inte ifrågasätta personens berättelse eller trovärdighet. Detta dubbla samspel med att ha föräldrar som man älskar men som också är förövare är en svår och komplex situation för ett barn. Den sista som borde ifrågasätta är socialtjänsten som ska värna om barnens trygghet.

Respondent 3 lyfte upp problemet gällande syskon inom hedersproblematik som inte blir omhändertagna vilket sker än idag. Forskningen om socialtjänsten som tidigare presenterats är från 2008 vilket är 13 år sedan. Dessa problem verkar dock finnas kvar eftersom att socialtjänsten inte omhändertar syskonen i familjen trots att de finns en stor risk för hot och våld enligt respondent 3.

Forskningen om socialtjänsten visade att man inte gjorde riskbedömning men att detta har förändrats eftersom de finns Patriark riskbedömning inom socialtjänsten i dagens läge. Detta kan man se som en förbättring inom socialtjänsten. Patriark riskbedömning kom fram 2008 under samma period som tidigare forskning om socialtjänsten hade publicerats. Den tidigare forskningen visar även på en mindre förståelse för tjejer med hedersproblematik än utan. Denna utsatthet kan man se även inom rättsväsendet och lagen om LVU att det krävs mer än bara hedersförtryck för att ingripa.

Något som inte fanns med i forskningen om socialtjänsten var killars perspektiv och det är för att killar sällan blir omhändertagna av socialtjänsten när det gäller hedersproblematik. Något som respondent 2 och 3 kunde enas om i deras intervjuer.

7.2 Diskussion om skillnad på hjälp och insatser bland könen

Killar har i större utsträckning en annan problematik som missbruk eller psykosociala problem. Samhället sviker killarna och detta kan man se i teorin från boken Perspektiv på manlighet och heder skriven av Hansson(2010, 47-49). Detta kan vi konstatera efter att respondent 1 berättar om att man inte pratar om detta i skolan som tjejerna gör. Detta kan vara av olika faktorer och som teorin nämner så uppmanar man att kompromissa med föräldrarna(ibid). Man ser hedersproblematiken som ligger till grund hos killarnas beteende långt efter till skillnad från tjejerna. Detta visar på att skillnad bland killar och tjejer finns inom olika aspekter när det gäller hedersfrågan. Det finns skillnad på hjälp och insatser bland tjejer och killar, detta främst för att tjejer söker i första hand efter hjälp medan killarna har missbruk eller psykosociala problem. Dem olika anledningarna till detta är dels att killar inte pratar om detta, ,som respondent 1 talade om machokulturen, och att killarna har dubbla roller som respondent 3 berättar om. Detta medför att killarna inte talar om denna problematik i stor utsträckning som tjejerna. Dels för att tjejerna kan vara hårt förtryckta i jämförelse med killarna men även att de dubbla rollerna kan vara systematiskt undermedvetet förtryck som dem inte kan hantera, eftersom dem inte ser sig själva som utsatta. Samhället sviker också genom att inte identifiera killarnas problem innan de hamnar i kriminella

grupper. Mycket från teorin i arbetet förklarar hur killar kan känna sig identitetslösa på grund av förtrycket (ibid). De flesta kampanjer är riktad till tjejer och respondent 2 menar att det exkluderar killarna.

Respondent 1 som är socialpedagog i en skola förstärker teorin om att ungdomar kan uppfatta ett svagt förtroende för att våga dra upp hedersproblematik. Socialpedagogen kontaktar socialtjänsten som kan bedöma att man måste informera föräldrarna i vissa fall om en anmälan är gjord, på grund av att våld inte förekommer i bilden. Detta är inte skolans fel eftersom socialtjänsten kan bedöma att man som i boken *Rätten att få välja själv* av Schlytter att socialtjänsten kan vilja samtala med föräldrarna (Schlytter 2004, s 97,98). Detta är problematiskt då de inte finns en familjebehandling eller reformer för hedersproblematik för familjen, vilket sätter offret som söker hjälp i stor risk.

Respondent 2 berättar att det finns något som heter KIBB och detta är för barn som varit med om misshandel av föräldrar. Socialstyrelsen använder det som en metod för barnet att behålla kontakten med föräldrarna. Detta kan man inte använda för hedersproblematik och det finns olika skäl för det men att i samma mening vilja samtala med föräldrarna eller ifrågasätta trovärdighet bland de utsatta får bara en större konsekvens. Det skapar ett större mörkertal om hur många som är i någon form av hedersrelaterad våld och förtryck, då de inte kommer vilja träda fram genom att söka hjälp.

Något alla tre respondenterna kunde hålla med om var hbtq och transpersonerna. Alla tre hade liknande syn på vilken utsatthet dem kan ha och hur komplext den frågan kan vara.

7.3 Diskussion om de kollektiva & sociologiska aspekten

Respondent 3 drog upp att även här i Sverige har vi könsnormer som utspelar sig genom att man bestämt vad som är manligt och kvinnligt. Med det sagt kan man se att det finns normer som utspelar sig även i dagens samhälle i Sverige. En likhet till olika kulturer och traditioner hos andra etniciteter. Innan den industriella utvecklingen levde man mekaniskt, mer traditionellt och beroende av varandra, när nya solidaritet uppkom i olika länder så förändrades samhällen.

Det man även såg var att när förändring skedde för snabbt så hann man inte med nya värderingar, och på så vis kan hedersproblematiken inom den kollektiva delen förklaras. Man flyr till ett nytt land och det blir allt för stor förändring för familjen. För att undvika anomi som Durkheim menade på att man som en individ kan drabbas av till följd av att förändring sker för snabbt (Giddens & Sutton 2014, s34). Detta kan förklaras att hedersnormer och värderingar följer med familjer till Sverige för att man håller fast vid det gamla, som känns tryggt och bekvämt än att sakna eller tappa känsla av samhörighet som kan vara förödande och skapa anomi. Det är viktigt att se på dem sociologiska aspekterna inom hedersproblematik eftersom det hänger ihop med det kollektiva, en stor grupp av människor som styr varandra och lever helt annorlunda än vad själva samhället i sig gör.

7.4 Reflektion av metodval

Valet av att använda semistrukturerad intervju var en metod som var bäst tillämpad till detta arbete för att få svar på min frågeställning. Detta valet blev gjort för att kvalitativ metod ger möjlighet till att utveckla följdfrågor och kräver inte lika många respondenter som för en kvantitativ metod.

Valet av de tre respondenterna som var från olika verksamheter var att få se hur de arbetar med hedersproblematik. Socialpedagogen i skolan visar olika sätt att förhålla sig till jämfört med Freezone medarbetare som inte träffar på personer med hedersproblematik, medan Patriark medarbetare har en liten blandning av att utbilda andra och samtidigt träffa på personer i risk för hedersförtryck och våld. Det man kan se som bortfall är respondenternas ort, att välja tre respondenter med olika orter kan vara en problematik för validitet men som jag tidigare nämnt i arbetet har man sett till att respondent 2 och 3 inte är beroende av sina orter för sina arbeten.

7.5 Slutsats & förslag på fortsatta studier

Slutsatsen är att det finns skillnad mellan könen. Det brister sig inom många aspekter som man kunnat konstatera i resultat av detta arbete. Det brister i att pratats om heder i skolan, det

brister i socialtjänstens nivå av tillit och trygghet, även heder placeringar med tiden betraktas som vanlig placering. Syskonen omhändertas inte, familjer får inte någon behandling, och det finns inte så mycket forskning som man hade önskat att det skulle finnas. Pojkar får inte i första hand hjälp om hedersproblematik. Skolan får inte korrekta råd av socialtjänsten som ibland ber om att kontakta föräldrarna.

I arbetets gång har man konstaterat att våld inte behöver förekomma för att det ska finnas en risk för den utsatta. Det framkom tydligt i arbetet att det finns en skillnad på hedersförtryck och hedersvåld. Denna skillnad finns inte beskriven inom litteraturen och enligt tidigare forskning missar ofta socialtjänsten skillnaden. Man nämner ofta hedersförtryck i samband med våld. Det har gett konsekvenser för killar med hedersproblematik. Killarna får inte hjälp i första hand för hedersproblematiken utan erbjuds istället hjälp för våldsproblematik. På samma sätt hänvisas tjejer ibland till psykiatri istället för att omhändertas. Det har även skett mycket förbättring och insatser. Freezone organisationen finns och fler andra. Socialtjänsten använder patriark som riskbedömning, något som dem tidigare inte gjort. Skolan hjälper utsatta med att kontakta Resursteam heder.

Det är 19 år sedan Fadime Sahindal blev mördad och mycket har hänt sen dess men mycket mer finns att göra.

Förslag på fortsatta studier är att se närmre på hbtq och transpersoners inom hedersproblematik, familjebehandling som har med heder att göra. Djupdyka i socialtjänsten. Intervjua berörda människor som varit utsatta och tagit sig ur. Kolla på lagarna och hur de förhåller sig, rättegångar och domar om hedersrelaterad våld och förtryck.

8. Källförteckning

Ahrne, Göran, Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber

Alvehus, Johan (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Giddens, Anthony & Sutton, Philip W. (2014). *Sociologi*. 5., rev. och uppdaterade uppl. Lund: Studentlitteratur

Grutzky, Eduardo & Åberg, Lars (2013). *Heder och samvete: en bok om hederskultur i Sverige*. Stockholm: Fri tanke

Hansson, Merike & Hansson, Merike (2010). *Perspektiv på manlighet och heder*. 1. uppl. Stockholm: Gothia

Schlytter, Astrid (2004). *Rätten att själv få välja: arrangerade äktenskap, kön och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur

Fadime Sahindal ,Tal i riksdagen 2002:

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/e1EeGa/fadimes-hela-tal-i-riksdagen>

(hämtad 25/3 2021)

Freezone

<https://freezonesweden.se/>

(Hämtad 2/2 2021 kl: 12:13)

Forskningsrapport 2008, Astrid Schlytter ,Hanna Linell

https://www.fou-nordvast.se/wp-content/uploads/2017/12/forskningsrapport_2008_nr_2_hedersrelaterade-traditioner.pdf

(Hämtad 4/3 2021)

Kriscentrum Malmö- Malmö stad

<https://malmo.se/kriscentrum>

(Hämtad 25/4 2021 kl 12.54)

Lagen.nu, LVU

<https://lagen.nu/1990:52>

(hämtad 6/3 2021)

Socialtjänsten, Patriark, 2018

<https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/evidensbaserad-praktik/metodguiden/patriark/>

(Hämtad 2/2 2021 kl: 12.06)

Sveriges riksdag. *Ökad skydd mot hedersrelaterad brottslighet.*

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/okat-skydd-mot-hedersrelaterad-brottslighet_H701JuU23

(Hämtad 2/2 2021 kl: 15.02)

Sveriges riksdag. Lag 1990, vård av unga

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1990-52-med-sarskilda-bestammelser-om-var_d_sfs-1990-52

(hämtad 3/2 2021 klockan 12.44)

Patriark-Socialstyrelsen 2018

<https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/evidensbaserad-praktik/metodguiden/patriark/>

(hämtad 25/4 2021 kl 11.53)

Bilaga 1

INFORMATIONSBREV

Hej,

Jag heter Lara Luebi. Jag pluggar till socialpedagog på Albins folkhögskola och det är min sista termin. Jag vill gärna komma i kontakt med dig för att fråga om du har möjlighet att delta i en intervju. Intervjun är till för mitt fördjupningsarbete som fokuserar på hedersförtryck (Finns det skillnad på hjälp och insatser från socialtjänsten gällande kön). Jag planerar att genomföra intervjun under vecka 5 och 7. Intervjun kommer att ta ca: 1 timme. Intervjumaterialet kommer att vara anonymt och raderas efter att fördjupningsarbetet är färdigskrivet. Resultatet kommer presenteras så att det inte kan kopplas till enskilda individer eller verksamheter.

Om du är intresserad av att delta i intervjun så får du gärna återkomma med förslag på dag och tid om du har möjlighet att träffas annars kan vi även ta det via nätet.

Vill du veta mer om mitt arbete så får du gärna kontakta mig.

Jag hoppas att du har tid och möjlighet att hjälpa mig i mitt fördjupningsarbete.

Mvh

Lara Luebi

073-9705498

lara.luebi.stud@albins.nu

Albins Folkhögskola

Socialpedagogutbildningen

Landskrona

Handledare:

Alexander Platon

072-0582515

Alexander.platon@albins.nu

Albin folkhögskola

Socialpedagogutbildningen

Landskrona

Bilaga 2.

Intervjufrågor

Börjar med att presentera mig lite kort och min utbildning. Går igenom samtyckesblanketten, skickar den via mejl så respondenten kan skriva under.

- Hur länge har du jobbat inom ditt yrke?
- Vilka formella utbildningar har du?
- Möter du klienter/elever med hedersrelaterad våld och förtryck?
- Vilken slags hjälp och stöd erbjuder ni?
- Vad är de största problemet/hinder i ert arbete?
- Hur upplevs kontakten med andra myndigheter? tex socialtjänsten, polis, skola?
- Upplever du att de utsatta får stöd de behöver för att förändra sin situation?
- Upplever du att det finns skillnad eller likheter när de gäller killar/tjejer som söker hjälp? vilka?
- Vilken typ av problematik möter du hos pojkar som lever i hederskultur?
- Anser du att pojkar i hederskultur är utsatta? Om ja, på vilket sätt? specificera vilka situationer? Om nej varför inte?
- Vilken typ av hjälp söker utsatta pojkar till skillnad från tjejer?

- Vilka pojkar är det som söker hjälp?

Bilaga 3.

Samtyckesblankett

Jag har tagit del av informationen och syftet med detta arbetet. Jag ger samtycke till att intervjun spelas in via diktafon/mobil. Intervjun är frivillig och kan när som helst avbrytas. All intervjumaterial kommer aidentifieras och raderas när fördjupningsarbetet är färdigt. Resultatet i mitt arbete kommer inte kunna koppla till någon individ eller verksamhet.

Materialet kommer bara behandlas av mig som skriver detta arbetet och även min handledare.

Jag ger mitt samtycke att medverka på intervjun

Intervjuperson

Underskrift

Student

Underskrift

Namnförtydligande

Namnförtydligande